Donderdag 4 Mei 1944 DAGBLAD 61ste Jaargang No. 4198

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit dagblad verschijnt dagelijks, behalve 's Zondags: abonnementsprijs Bonaire en Curaçao 2 gld.; Aruba 2,50 gld.; Bovenwinden 3 gld.; Suriname en het buitenland 3,50 gld..

Hoofdredacteur: Dr. Joh. Hartog Redactie-adres Consciëntiesteeg 27, telef. 1858; Postbus 80, Willemstad.

Uitgeefster en Administratie: Paulus-drukkerij, Consciëntiesteeg 29, telefoon 1550; Postbus 80, Willemstad, N.W.I. Voor Aruba: J. E. Croes, Postbus 14, Oranjestad; tel. 38.

Nachtelijk bombardement op Boekarest.

Raf valt opslagplaatsen in Frankrijk aan.

Mikolajczyk wil Pan-Europese organisatie.

Spoorwegverkeer in West-Europa reeds belangrijk ontwricht.

HET EFFECT.

Een zegsman voor het Britse Ministerie van Economische Oorlogvoering zeide, dat de doeltreffendheid van het lucht-offensief, dat reeds twee maanden woedt tegen de spoorwegen in West-Europa, zó groot geweest is, dat de toestand in Noord-Frankrijk en België thans zo chaotisch is geworden dat de spoorwegen niet meer de lading kunnen vervoeren welke nodig is om een invasie af te slaan. Voorts werd gezegd, dat veertienjarige jongens, vrouwen en éenarmige oorlogsinvaliеden thans gebruikt worden om de treinen te besturen. Er zijn geen rangeerterreinen tussen Keulen en de Golf van Biscaye tot honderden kilometers het land in, die in staat zijn treinen te vormen en er is nog slechts militair en kolenverkeer met België (Londen, (AP) 3.5).

HET LUCHT-OFFENSIEF IN APRIL.

De Geallieerde luchtstrijdkrachten in Groot Britannië en het Middellandse Zeegebied hebben in haar grootste offensief in April bijna 100.000 ton bommen geworpen op het door Duitsland bezette Europa. De 8e luchtmacht in Groot Britannië wierp 24.000 ton, de 9e luchtmacht in Groot Britannië wierp 8800 ton en de Raf in Groot Britannië wierp 47.000 ton. De Geallieerde luchtmacht in het Middellandse Zeegebied, welke bestaat uit de Noordamerikaanse 12e en 15e luchtmachten en eenheden van de Raf, wierp 30.000 ton. Het totaal is dus 99.800 ton (Londen, (AP) 3.5).

BOMBARDEMENT OP HET PAS DE CALAIS.

Als volgt luidt een communiqué van de Noordamerikaanse strategische luchtmacht:

„Geen vijandelijke jagers werden ontmoet door de kleine strijdmacht van B-24 Liberators van de 8e luchtmacht, welke heden de militaire installaties in het gebied van het Pas de Calais bombardeerden. Een matig afweervuur werd aangetroffen.

P-51 Mustangs en P-47 Thunderbolts die de bommenwerpers escorteerden, zagen sommige Duitse jagers op een afstand, doch er vonden geen luchtgevechten plaats. Al onze bommenwerpers en gevechtsvliegtuigen keerden veilig terug" (Londen, (AP) 3.5).

DE RAF TROK UIT.

Als volgt luidt een communiqué van het Britse Ministerie van Luchtvaart:

„In de afgelopen nacht trokken de vliegtuigen van het Bommenwerperscommando uit in grote sterkte. Het grote militaire depot te Mailly ten Zuid-Oosten van Reims was het hoofddoel. Een andere strijdmacht viel de opslagplaatsen van vliegtuigen en uitrusting te Montdidier aan. Beide doelen werden duidelijk herkend en aangevallen in helder maanlicht. Bij deze aanvallen op de belangrijke doelen werd verzet geboden door vijandelijke jagers en verschillende vijandelijke vliegtuigen werden vernield. Een ammunitie-opslagplaats te Chateaudun werd eveneens gebombardeerd en een aanval werd gedaan op Ludwigshaven in het Westen van Duitsland. Er werden mijnen gelegd in de vijandelijke wateren. 49 Onzer vliegtuigen worden vermist" (Londen, (AP) 4.5).

DE DUITSE STERKTE.

A. I. Goldberg seint uit Londen:

Militaire waarnemers schatten, dat Duitsland en vazallen bij de nadering van de invasie uit het Westen ongeveer 319 divisies hebben, waarvan 195 nog aan het Oostelijk front zitten. Men zeide, dat het moeilijk te zeggen valt hoeveel manschappen een divisie heeft, aangezien er geen gids is waarin kan worden opgeslagen welke regel de Duitsers volgen bij het bepalen van een divisie. Bij het begin van de oorlog rekenden de Duitsers, dat een divisie bestond uit 15.000 tot 16.000 man. De berichtgever zeide, dat sommige divisies „slechts schaduwen zijn van wat zij vroeger waren". Een zeer belangrijk aantal is beneden sterkte. Hij schatte, dat de Duitsers slechts 1.750.000 man aan het Russische front hebben.

Als volgt is de legering van de Duitse strijdkrachten in aantal divisies, volgens de best beschikbare inlichtingen:

Frankrijk en de Lage Landen: Ongeveer 50 divisies, inbegrepen verschillende pantserdivisies, onder bevel van Generaal Von Rundstedt.

Denemarken: 5 divisies met weinig of geen pantserstrijdkrachten.

Oostelijk front tussen de Zwarte Zee en de Golf van Finland: Ongeveer 195 divisies.

Fins front: 7 divisies. **Italië:** ongeveer 25 divisies, waarvan 19 ten Zuiden van Rome. **Balkan:** ongeveer 25 divisies.

Met referte naar een bericht uit Stockholm, dat in de Londense bladen werd gepubliceerd, volgens hetwelk 50 divisies van het Russisch front naar het Westen werden overgebracht, zeide de berichtgever, dat „dit in het geheel niet juist is; de indruk is eerder dat de Duitsers trachten hun eigen volk een verontschuldiging aan te bieden voor de nederlagen in Rusland".

Verder zeide de zegsman: „Het is waar, dat sommige van de divisies die aan dat front verspreid liggen, zijn hervormd, opnieuw geoefend en in het Westen zijn geplaatst voor verdere oefening, doch in sommige gevallen zijn zij vervangen door afdelingen, die uit het Westen werden gehaald."

De zegsman wilde zich niet wagen aan een schatting ten aanzien van de legering der troepen binnen Frankrijk of hoeveel zich aan de Kanaalkust bevinden in afwachting van de invasie. Buitenlandse waarnemers, die in contact stonden met de ondergrondse bewegingen in hun eigen landen zeggen echter, dat de huidige verdeling van de Duitse troepen in Noord-Frankrijk en de Lage Landen van weinig betekenis zou zijn, omdat de divisies, die — naar men weet — zich te Gent en Rijssel bevinden, snel kunnen worden verplaatst naar bijna elk gebied aan de Noordelijke invasiekust. Voor zover bekend treedt Maarschalk Erwin Rommel op in een adviserende hoedanigheid als Inspecteur-Generaal en er is geen duidelijke definitie van zijn verhouding ten opzichte van de andere Duitse Bevelhebbers in het Westen (Londen, (AP) 3.5).

RUSSISCH COMMUNIQUÉ

„Op 3 Mei vonden er geen belangrijke veranderingen plaats aan het front. Op 2 Mei ontwrichtten of vernielden onze troepen aan alle fronten 58 Duitse tanks. 38 Vijandelijke vliegtuigen werden neergehaald in luchtgevechten of door het afweervuur. In de nacht van 2 op 3 Mei bombardeerden onze lange afstands vliegtuigen concentraties van vijandelijke troepentreinen bij de spoorwegknooppunten Lwów en Sambor.

Te Lwów veroorzaakte het bombardement ongeveer 20 branden, waarvan 5 biezonder groot waren. De branden werden verzeld door ontploffingen.

Een biezonder hevige ontploffing vond plaats in het centrale deel van het spoorwegknooppunt te Sambor. Er braken ook grote branden uit als gevolg van het bombardement. Wagenstellen en open vrachtauto's bij de zijwisselsporen werden in brand gezet evenals een trein, die juist arriveerde. De branden werden verzeld door ontploffingen en hele vlammen.

Slagen werden door onze luchtmacht toegebracht aan de vijandelijke vliegvelden in de gebieden van Stanislawow, Lwów en Roman. Bij deze aanval bevonden zich vele Duitse vliegtuigen op de vliegvelden en als gevolg van ons bombardement werden meer dan 90 daarvan vernield" (Londen, (AP) 3.5).

Tsjechoslowaakse verpleegsters in Rusland, die zijn toegevoegd aan een Tsjechoslowaakse afdeling, welke aan de zijde van het Rode leger vecht, zijn sedert Januari 1943 in actie geweest tegen de Duitsers. Acht van haar zijn reeds gedecoreerd wegens dapperheid onder vuur. Vele Tsjechoslowaakse vrouwen hebben naar Rusland weten te ontkomen na de bezetting van Praag en zich gevoegd bij de mannen om te dienen als helpsters, verpleegsters en zelfs soldaten.

REGELINGEN VOOR FRANKRIJK.

Anthony Eden deelde aan het Lagerhuis mede, dat gedetailleerde regelingen voor het bestuur in de bevrijde gebieden van Frankrijk thans worden uitgewerkt door Eisenhower en Brigadier Generaal Joseph Pierre Koenig, Hoofd van de Franse militaire missie in Groot Britannië (Londen, (AP) 3.5).

SIESTA AFGESCHAFT.

Een besluit waardoor de siesta voor duizenden arbeiders in Mexico Stad practisch afgeschaft wordt, is door President Avila Camacho afgekondigd. Volgens dit besluit zullen de regeringskantoren en de kantoren van handelsfirma's en de nijverheid slechts een uur gesloten zijn midden op de dag, inplaats van — zoals tot nu toe gebruikelijk was — drie of vier uren (Mexico, (AP) 3.5).

GEEN VERANDERING.

De Noordamerikaanse Staatssecretaris Cordell Hull zeide, dat er geen verandering is in de Noordamerikaanse politiek ten opzichte van Bolivia en dat het State Department geen rechtstreekse inlichtingen heeft omtrent de berichten van Havana volgens welke de andere Latijns Amerikaanse landen de regering van Majoor Gualberto Villaroel zullen erkennen. Deze berichten zeiden, dat de andere Amerikaanse landen overwegen om het Boliviaanse regime te erkennen (Washington, (AP) 3.5).

NAAR HET RUSSISCHE FRONT.

Twee leden van de S.S., die in Nederland Mevrouw N. van Campen hadden vermoord, ontkwamen aan het gerecht, omdat de Duitse autoriteiten hen naar het Russische front stuurden en de rechtszitting, waar hun zaak behandeld zou worden, aflasten.

Het nieuws van vandaag.

In de eerste nachtelijke aanval op Boekarest hebben Britse viermotorige Halifaxes en Liberators alsook tweemotorige Wellingtons de drie kilometer lange rangeerterreinen van de Roemeense hoofdstad in de afgelopen nacht gebombardeerd. Boekarest werd het laatst aangevallen op 24 April, ongeveer de tijd dat de rustperiode aan het Europese Oostfront inging. Volgens het Russisch communiqué vinden er nog steeds geen belangrijke verklaringen plaats, hoewel het Duitse communiqué zeide, dat het Rode leger krachtig aanviel in het gebied van de Karpaten maar werd afgeslagen.

Het lucht-offensief in het Middellandse Zeegebied werd verder nog op grote schaal voortgezet en overtrof bijna de activiteit boven West-Europa waar de Geallieerden zich gisteren slechts beperkten tot het bestoken van installaties op de Franse kust en de gebruikelijke patrouille-vluchten. In de afgelopen nacht is de Raf evenwel weer in grote sterkte uitgetrokken. Vijandelijke opslagplaatsen te Mailly, Montdidier en Chmateaudun werden flink onder handen genomen en ook trokken de bommenwerpers Duitsland binnen om Ludwigshaven aan te vallen. Er vonden verwoede luchtgevechten plaats en 49 vliegtuigen worden vermist van deze nachtelijke onderneming.

Een zegsman van het Britse Ministerie van Economische Oorlogvoering deelde gisteren in Londen mede, dat het vijandelijke spoorwegsysteem in West-Europa reeds zodanig ontwricht is, dat het niet door de Duitsers kan worden gebruikt om de extra vrachten te vervoeren die nodig zijn om een invasie met succes te kunnen tegengaan. Over de invasie zelf wordt trouwens nog genoeg gezegd, maar toch schijnt het dat de spanning van de laatste dagen enigszins verslapt is.

Anhtony Eden zeide gisteren in het Lagerhuis, dat Generaal Eisenhower besprekingen voert met de Franse militaire missie over het Bestuur over de gebieden in Frankrijk die straks bevrijd zullen worden.

Ter gelegenheid van de Nationale Dag van Polen heeft de Premier van dat land, Stanislaw Mikolajczyk, een redevoering gehouden waarin hij pleitte voor een Pan-Europese organisatie na de oorlog. Mikolajczyk kwam ook op voor de belangen van de z.g. „kleine mogendheden" en zeide voorts, dat het Poolse volk het recht van onafhankelijkheid verdiend heeft.

Kapitein Don S. Gentile van Piqua, Ohio, die 30 vijandelijke vliegtuigen vernielde in het Europese krijgsgebied, verlaat hier de stuurstoel van zijn Mustang gevechtsvliegtuig bij terugkeer op zijn basis in Engeland na een vlucht waarbij hij een vijandelijk vliegtuig neerschoot.

Michail Ivanovitsj Kalinin is het officiële Hoofd van de Unie van de Socialistische Sovjet Republieken.

Hij weet beter dan iedereen wat de mensen in Rusland denken en Hij vertelt Stalin dat.

door

CURT RIESS.

Zo nu en dan zien wij in onze nieuwsbladen en tijdschriften het portret van Michail Ivanovitsj Kalinin, president van de Opperste Sovjet Raad van de USSR, meer bekend onder de naam van President van de Sovjet Unie. Wij zien dan een man van middelmatige grootte, stevig gebouwd, met teruggekamd grijs haar, een korte witte sik en zachte blauwe ogen achter met gouden randen afgezette brillenglazen.

Ook lezen wij van tijd tot tijd in de nieuwsbladen, dat hij aan een of ander diner heeft aangezeten, of dat een ambassadeur hem zijn geloofsbrieven overhandigd heeft, of dat hij een brief heeft gestuurd aan het hoofd van een of ander land. Maar de officiële functies van Kalinin, zijn daarmee in het geheel niet tot een eind gekomen. Hij brengt weinig tijd door in het Kremlin. Hij doet het grootste deel van zijn werk in Het Vierde Huis van de Sovjet, een ouderwets gebouw tegenover de voormalige Keizerlijke Academie, niet ver van de hoofdingang van het Kremlin. De wat logge officiële aanduiding van dit gebouw is in de volksmond bekort tot „Huize Kalinin." Als zodanig is het een instelling die over geheel Rusland bekend is.

Klachtenafdeling.

Het doel van Huize Kalinin is eenvoudig om naar klachten te luisteren. Iedereen mag daar verschijnen, iedereen die een klacht, een twijfel, een bezorgdheid, of een probleem heeft dat binnen het kader van de officiële Sovjet werkzaamheden ligt. Delegaties komen er aan uit alle delen van Rusland. Soms zijn het eenvoudige boeren die er komen. Zij verschijnen er in dezelfde geest als hun voorouders honderd jaar terug deden onder de Tsaar. Maar tegen het eind lieten de Tsaars de aanvragers dikwijls doodschieten — totdat de laatste Tsaar zelf doodgeschoten werd. Kalinin gelooft dat luisteren naar het volk en het proberen te helpen een gezonder politiek is dan doodschieten. Hij organiseerde Huize Kalinin als het centrum waar de klachten van 170.000.000 mensen aangehoord en behandeld zouden worden. Hij zorgde voor een grote staf mannen en vrouwen die de aanvragers en klagers te woord moesten staan, zodat niemand hoefde te vertrekken zonder gehoord te zijn. Er waren verschillende afdelingen, zodat iedereen voor zijn biezondere moeilijkheid een gespecialiseerden luisteraar had die zijn klachten beter kon begrijpen. Bureaucratie werd er tot een minimum beperkt, daar zorgde Kalinin zelf voor.

Praatjes met de aanvragers.

Hij zorgde er ook voor dat de hoofden van alle departementen in voortdurend contact met de aanvragers bleven. Hij wist dat het gevaar bestond dat de kleine man, nooit den persoon te zien zou krijgen die over zijn aanvraag te beslissen had, en dat deze de kans liep om het contact met het werkelijk leven te verliezen. Kalinin zorgde er daarvoor dat elk departementshoofd tenminste vier keer per maand in de grote hal bij de ingang ging zitten en persoonlijk naar de mensen luisterde. Kalinin zelf zat er vier keer per maand, en hield een praatje met iedereen die hem wilde spreken.

Gedurende de twintiger jaren, en tegen de tijd dat het reizen in Sovjet Rusland moeilijk werd waren de meeste bezoekers van Huize Kalinin boeren die dikwijls hun hele gezin meebrachten. Later waren er meer arbeiders. Er waren ook soldaten, vrouwen van misdadigers, dronkaards die op gevangenisstraf wachtten, in het kort, een gemiddelde van het hele Russische volk trok voorbij Kalinins ogen. Waarschijnlijk weet niemand in heel Rusland evengoed als Kalinin hoe het volk op een gegeven ogenblik over een zeker onderwerp of geschilpunt denkt. En hierin ligt Kalinins waarde voor de regering en in het biezonder voor Stalin.

Hij staat als een tolk tussen het Russische volk en Stalin en hij behoort aan beide.

Men zegt dat Stalin zijn avonden doorbrengt of in de vertrekken van Molotov, van wiens gezin hij veel houdt of bij Kalinin. Men kan zich de twee oude mannen goed voorstellen — zij zijn beiden over de zestig — als ze daar zitten te roken en thee te drinken uit de samovar.

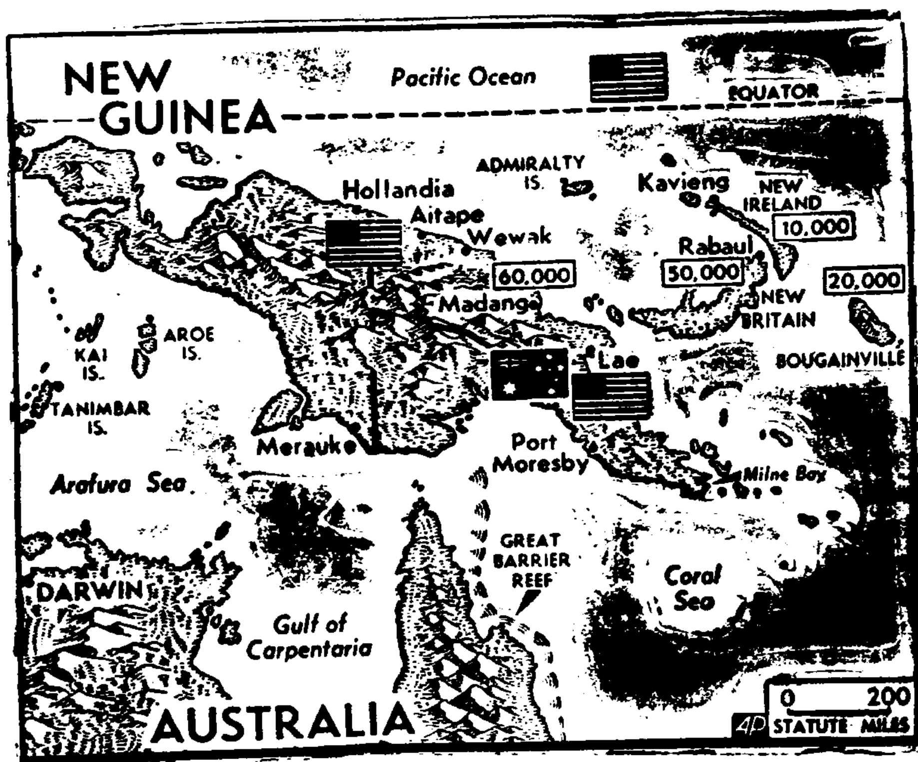
Geen Kaviaar.

Ondanks zijn hoge positie is Kalinin onveranderd gebleven. Gedurende een van de grote staats-diners, die van tijd tot tijd gegeven werden in het Kremlin bedankte hij voor het menu van 15 gangen en vroeg daarvoor in de plaats een eenvoudig maal, het eten dat hij zijn leven lang gegeten had en waaraan hij meer gewoon was dan aan champagne en kaviaar.

Kalinin heeft zijn tegenwoordige betrekking sedert 1922. En dat betekent wat in een land waar er niet veel meer van de

Deze Helleense guerrillero is uitgerust met een karabijn, een gordel patronen en handgranaten.

De vakjes geven ongeveer het aantal Japanse troepen aan, dat op vier punten afgesneden werd in het gebied van Nieuw Guinea, na de laatste Geallieerde landingen te Hollandia en Aitape. Generaal MacArthur zeide, dat de 140.000 Japanners de resten zijn van een oorspronkelijke strijdmacht van 250.000, welke de invasie van Australië zou moeten ondernemen.

Oude Revolutionnaire Garde aan de macht zijn. In die tijd was het voor de communisten belangrijk als zij iemand hadden die invloed had op de boeren. En Kalinin was juist de man, dien zij nodig hadden. Zelf een geboren boer, was hij bij de boeren zeer populair. Jaren later noemden zij hem de „Debusjka" d.i. die grootvader van de Revolutie, ofschoon hij slechts vier jaar ouder is dan Stalin.

Zijn ouders waren arme boerenmensen, die woonden op een kleine boerderij in het gehucht Verkhnaya Troitsa in het tegenwoordige Kalinin District. Toen hij 16 jaar was wilde een van de rijke grondbezitters in de omtrek hem oefenen om chef-huisknecht te worden, maar dit had slechts gebroken borden tot gevolg. De heer verloor echter geen belangstelling in den jongen en in de winter nam hij hem mee naar zijn verblijf in Sint Petersburg (thans Leningrad). Maar Kalinin besloot hem te verlaten en zelf zijn kost te gaan verdienen als arbeider in de Putilov fabrieken.

Gedurende de zomer zou hij naar huis gaan om de oogst te helpen binnenhalen. En deze gewoonte hield hij, zelfs nadat hij Hoofd van de Sovjet Unie was geworden. Hij kon nooit geheel wennen aan het stadsleven. En hij hield er veel van zijn oude moeder.

Thuis at de man die met ambassadeurs dineerde met haar uit hetzelfde bord, zoals hij gedaan had toen hij een kleine jongen was om haar te bewijzen dat hij dezelfde gebleven was.

Er lopen veel verhalen over Kalinins moeder. Een er van gaat over haar eerste bezoek aan Moskou in 1922. De voorzitter van het Centraal Comité van de USSR wachtte haar aan het station op in zijn officiële auto. Maar zij weigerde in te stappen. „Lopen is goed genoeg voor eenvoudige mensen als wij."

Op een andere keer kwam Kalinin thuis voor de oogst en vroeg wat zijn moeder gedaan had met enkele varkens. Zij vertelde hem dat zij die aan den priester van het dorp gegeven had. Toen Kalinin wilde weten waarom antwoordde zij: Omdat hij een man Gods is, en omdat God geen Communist is."

De oude vrouw stond haar zoon, noch het communistische regime toe om zich te bemoeien met haar godsdienstige overtuiging. Sommige van de partijkameraden van Kalinin stonden er verwonderd over dat hij zijn moeder toestond om de ikonen op de muren van haar huisje te laten. Hij antwoordde: „Zij doen mij geen kwaad, en zij hebben mijn vader goed geholpen." Hij heeft nooit zijn moeder proberen over te halen van haar godsdienstige overtuiging, en het is misschien haar invloed, die hem vele dorpskerken over geheel Rusland heeft doen heropenen.

De Oude Revolutionnair.

Kalinin is één van de oudste leden van de Partij. Toen hij voor het eerst naar Leningrad ging moest hij werken voor acht roebels per maand, wat nauwelijks genoeg was om van te leven, zelfs in het voor-oorlogse Rusland. Het was slechts logisch dat hij spoedig belang begon te stellen in revolutionnaire ideeën. In 1896 werd hij lid van de Strijdbond voor de Emancipatie van de Arbeidende Klasse, waarvan ook Lenin en Stalin leden waren.

Drie jaar later werd hij gearresteerd, veroordeeld tot 10 maanden gevangenisstraf wegens zijn revolutionnaire activiteiten en toen verbannen naar Tiflis, waar hij Stalin ontmoette en met dezen bevriend werd.

Kort daarna was hij behulpzaam bij het organiseren van een spoorwegstaking, werd weer gearresteerd en gevangen gezet. In 1905 organiseerde hij een staking in de Putilov fabrieken, een voorloper van den groten opstand van 1905, die na een bloedige strijd mislukte. Hij ging door met zijn onwettig werk, organiseerde stakingen, in het biezonder na het uitbreken van de oorlog, werd weer naar de gevangenis gezonden en werd pas vrijgelaten nadat de Tsaar afstand gedaan had. Het was op 29 October 1917 dat in Kalinins kleine werkkamer de plannen gemaakt werden om de Voorlopige Regering van Kerensky ten val en de Communisten aan de macht te brengen.

Moeilijkheden met de boeren.

Toen brak het conflict tussen de communisten en de boeren uit. De boeren hadden onder het Tsarendom steeds honger geleden omdat de grond die zij bewerkten toebehoorde aan een paar grote landeigenaren. De boeren maakten gebruik van de gelegenheid die de revolutie hun bood om de gehate grondbezitters te vermoorden en namen het land zelf in bezit. Er was natuurlijk grote verwarring, en als gevolg daarvan verdween de voedselvoorraad. Bovendien waren de arme boeren zelf grondbezitters geworden en bekommerden zij zich verder niet om de communistische ideeën. De Revolutie was in gevaar. Toen toonde Kalinin wat hij kon. Jaren lang reisde hij Rusland door in zijn speciale trein, hield redevoeringen, vertoonde propaganda films, en trachtte steeds om het propaganda van de Sovjet regering zo uit te leggen dat de boeren het konden begrijpen. Kalinins sympathie en hartelijkheid waren een grote hulp om uiteindelijk de boeren voor de zaak van de Sovjets te winnen.

Ook toen de zeelui van Kronstadt tegen de Sovjets muitten besloot Lenin om Kalinin er naar toe te zenden. Kalinin ging alleen, ongewapend, een vooraanstaande communist in een stad vol mensen die tegen de Moskouse regering waren opgestaan. Hij sprak tot de zeelui en overtuigde ze dat Lenin gelijk had. Kalinins hartelijkheid won het weer en de zeelui zagen van hun muiterij af. Kalinin vervolgde zijn werk onder de boeren vele jaren lang. Zij moesten nog in het hanteren van moderne landbouwmachines onderwezen worden, en hoe ze de moderne landbouw methodes konden benutten en zodoende voor eens en voor altijd een einde brengen aan de hongersnood die Rusland zo lang geteisterd had. En tegen 1925 kwam uit wat hij in 1921 gezegd had toen hij gekozen werd tot Voorzitter van het Centraal Comité van de U.S.S.R.: „Mijn verkiezing is een symbool van de nauwe vereniging van de boerenstand met de arbeidende klasse."

Toen de Duitsers kwamen.

Kalinins grote verdienste voor de moderne ontwikkeling van zijn land bleek wel het meest bij de Duitse invasie. Hitler had stellig gerekend op de ontevredenheid van de boeren tegen de Sovjet regering.

De bittere tegenstand die hij integendeel ontmoette is een bewijs dat Kalinin er geheel in geslaagd is de boeren voor het Sovjet-regime te winnen.

Thans, nu de slagen van het Rode leger den aanvaller terug drijven, keren de Russen ook in dichte drommen naar hun dorpenboerderijen terug, bouwen weer op wat afgebroken werd en bebouwen het land om het leger te voeden.

Heeft Kalinin veel te vertellen? Misschien werd zijn werk in het begin beschouwd als dat van iemand die niet veel te vertellen heeft — zoiets als de Koning van Engeland of de President van de Franse Republiek.

Maar Sovjet Rusland is een jong land met nog geen traditie van wat een man van zijn plaats die hij inneemt kan maken. En de plaats die iemand inneemt is altijd wat hij er zelf maakt.

ARUBA

SPAANSE TANKERS NAAR ARUBA.

Twee Spaanse tankers, de „Campero" en „Campilo", zijn gisteren uit Sevilla vertrokken naar Aruba waar zij op 21 Mei petroleum zullen inladen en waarna zij ogenblikkelijk naar het Iberisch schiereiland zullen terugkeren. De data voor het laden zijn op de 1e, 11e en 21e van elke maand en andere Spaanse tankers, die petroleum-producten over de Atlantische Oceaan naar Spanje zullen voeren, zullen naar Amerikaanse oliehavens vertrekken om op alle drie data in Juni en geregeld daarna te worden geladen (Sevilla, (AP) 3.5).

PRINSES JULIANA'S VERJAARDAG.

Ter viering van de verjaardag van Hare Koninklijke Hoogheid Prinses Juliana op 30 April jl., is op de vooravond daarvan, op Zaterdag 29 April van 20 tot 21 uur aan het Arubaanse publiek een concert aangeboden in het Willem de Zwijgerpark te Oranjestad door de St. Michiels Harmonie onder leiding van Eerwaarde Frère Andreas.

Een groot aantal bewoners van Oranjestad heeft dit concert bijgewoond.

Het ligt in de bedoeling telkens bij gelegenheid van de verjaardag van de leden der Koninklijke Familie, het publiek een dergelijk concert aan te bieden.

SINT JORISDAG.

Het feest der padvinders is zeer goed geslaagd.

's Avonds tevoren waren de vier verschillende troepen te Noord verzameld in afwachting van het feest van hun Patroonheilige, Sint Joris. Een kort kampvuur werd gehouden, waar de geschiedenis van den groten heilige werd verhaald; enige grappige voordrachten vulden het kampvuurprogramma aan. Zondag woonden leiders en verkenners de vroegmis bij, waaronder de meesten ter H. Tafel naderden.

Na de Hoogmis werd gedefileerd, vertrekkende uit de kampplaats, langs de kerk van H. Anna, naar de Pastorie.

Bij de Pastorie werd de St. Jorisvlag gehesen, en de Sint Jorisboodschap van het Curaçaose Hoofdkwartier (zie Dagblad Amigoe di Curaçao 22 April 1944) voorgelezen.

Iedere jongen ontving daarna een rode roos en enige verfrissingen werden gebruikt.

De verdere dag werd doorgebracht met spelen, wedstrijden en estafetten. Voor het best ingerichte kamp was een prijs beschikbaar gesteld door den assistent Diocesaan Verkenners Geestelijke.

Een jury bestaande uit een lid van iedere troep moest de prijs toekennen.

De St. Paulusgroep van San Nicolaas die ook op het Brakkeput-kamp 1943, de eerste prijs behaalde, wist ook deze keer de eer te behouden.

Bij sluiting van de dag, feliciteerde de Ass. D.V.G. de St. Paulusgroep en reikte de prijs uit.

De Ass. D.V.G. sprak de verkenners en welpen, welke laatsten ook het feest zijn komen meevieren op Noord, toe en sprak de hoop uit dat het volgend jaar het feest met evenveel animo en zo mogelijk met nog meer, zal worden gevierd.

Een Lof met drie Heren was het laatste nummer op het programma.

SANTA CRUZ SPORTPARK.

In de parochie Santa Cruz zal aanstaande Zondag 7 Mei een nieuw sportterrein worden geopend, hetwelk de naam zal dragen van „Santa Cruz Sportpark".

Het nieuwe sportterrein is gelegen naast het Aurora-theater en biedt gelegenheid voor voetballen, softball en korfbal, met veel moeite is dit terrein door de A.S.V. „Jong Holland" schoon en gelijk gemaakt en daarna mooi afgezet. Het ligt in de bedoeling voor toegang tot het terrein een klein bedrag te vragen ter dekking van de inrichtingskosten.

Aanstaande Zondag beginnen de feestelijkheden voor de opening van het terrein om 14.30 uur met een korfbalwedstrijd tussen S.V. „Victoria" van San Nicolaas en „Jong Holland" van Santa Cruz, daarna zal nog een voetbalwedstrijd zijn en om 16.30 uur wordt de officiële wedstrijd van de dag, om een beker gespeeld tussen „Hollandia" van Oranjestad en „Jong Holland".

Voor deze laatste wedstrijd heeft het Bestuur van „Jong Holland" den Heer Gezaghebber uitgenodigd en hoopt dat Z.H.E.G. het nieuwe sportterrein bij deze gelegenheid met zijne aanwezigheid zal willen vereren.

Langs dezen weg hebben wij de eer onze vrienden uit te noodigen tot het bijwonen van een plechtige Mis ter gelegenheid van het

Zilveren-Bruiloft

van onze geliefde Ouders

Nicolas de Cuba

en

Maria Sebastiana de Cuba

op den 8sten Mei a.s.

Receptie ten hunne huize Wilhelminastraat 33 a Oranjestad Aruba.

hun Kinderen.

Verloren.

in bus 3407

Een portemonnaie, inhoudende **Loterij — Briefjes, een groot bedrag aan geld, en geboortebewijs**

De eerlijke vinder of hem, die aanwijzing kan geven wacht beloning

Slagerij v.d. Linde

Otrabanda Hal. 9
Salinja Abao 112

A perde.

den bus no. 3407

un portemoneda cu ta contene; **algun biljetji, un suma grandi na placa i un geboorte - bewijs.**

E hende cu hanje of cu por duna prueba la ta gratifica.

Slagerij v.d. Linde

Otrabanda Hal. no 9.

12

CURAÇAO

WIE IS DE GELUKKIGE?

1e prijs	1639
2e prijs	12827
3e prijs	15066
4e prijs	4855

CHANDLER DANKT DEN GOUVERNEUR.

Schout bij Nacht Theodore E. Chandler heeft een brief gericht aan Zijne Excellentie den Gouverneur, waarin hij den Landvoogd dankt, dat hij zich heeft laten vertegenwoordigen op de rouwplechtigheid ter nagedachtenis van het Hoofd van het Amerikaanse Marine-departement, Frank Knox. In de brief schrijft de Schout bij Nacht nog: „Het grote aantal gouvernements-ambtenaren en vooraanstaanden van Curaçao dat de dienst bijwoonde, was een bevestiging van de geestelijke eenheid en de bestaande samenwerking in Nederlands West Indië. Ik ben zeer erkentelijk voor hun aanwezigheid en ik verzoek U hen mijn oprechte dank over te brengen".

K.L.M.

De KLM heeft naar de directie van deze maatschappij aan Aneta mededeelde op 14 December 1943 tezamen met de K.N.I.L.M. een aanvraag bij de Civil Aeronautic Board ingediend, teneinde toestemming te verkrijgen voor geregeld luchtverkeer na de oorlog met passagiers, vracht, luchtpost, tussen:

1) Amsterdam en New York via Engeland, Ierland en New Foundland en via Portugal, de Azoren en Bermuda.

2) Batavia en San Francisco, via Maila, Guam, Wake Eiland, Midway Eiland en Honolulu en via Australië, Nieuw Zeeland, Noumea op Nieuw Caledonië, Suva op de Fiji-eilanden, Canton eiland, Palmyra eiland en Honolulu.

3) Batavia en Manila via Semarang en Soerabaia, Bandjermasin, Balikpapan en Tarakan.

4) Batavia en Tokio, via Tarakan, Manila, Hongkong en Sjanghai, Nagasaki en Osaka.

De directie van de K.L.M. deelde de Aneta mede, dat een beslissing op de in gediende aanvrage nog niet door haar is ontvangen.

BOKSEN.

De organisators van de bokswedstrijden, welke gehouden zullen worden op Zondag as. in het C.B.L.O Stadion om 16 uur delen mede, dat de boksring voor de tribune zal worden geplaatst, en de staanplaatsen op = 20 meter afstand van de ring zullen zijn. De ring zal dus voor alle belangstellenden op niet al te grootse afstand zijn, waardoor een ieder de wedstrijden goed kan volgen.

HAITIAANSE VOETBALLERS ZIJN OPGETOGEN.

Het Haitiaanse voetbalelftal toont zich opgetogen over de ontvangst in Curaçao. Yvan Désinor beschrijft zijn indrukken in vijf verschillende kranten van Port-au-Prince, voor iedere krant een speciaal artikel (Aneta).

WIJ ONTVINGEN.

„THE LION RAMPANT".

De beide delen van L. de Jongs „Je Maintiendrai" behoeven hier geen aanbeveling meer. **Ieder heeft ze gelezen en herlezen en velen hebben reeds gevraagd of er na het verstrijken van het derde oorlogsjaar ook geen derde deel er aan zou worden toegevoegd.**

Thans is dit kostbare werk ook in het Engels uitgegeven. Het heet **The Lion Rampant, the story of Holland's resistance to the nazis,** door **L. de Jong** en **J. W. F. Stoppelman.** Het boek is uitgegeven door **Querido** te New York, telt 386 bladzijden en kost 3 dollars. **Op Curaçao** is het in voorraad bij Liberty. **Hoewel** wij beide vorige **delen hebben** gelezen, hebben wij enkele aangename uren doorgebracht met deze nieuwe uitgave. Verschillende details, die bij het drukken van de eerste delen nog niet bekend waren of om andere redenen niet werden vermeld, worden thans beschreven. Foto's, die zijn overgenomen uit het nazie-boek „Die Niederländen in Umbruch der Zeiten" uitgegeven door de Duitsers in 1941 hebben ons versteld doen staan. Het is waar dat verschillende foto's reeds bekend waren uit „Vrij Nederland", maar thans heeft men ze in één boek bijeen, hetgeen later historische waarde zal hebben.

Het boek is uitnemend geschreven, voortreffelijk uitgegeven en zeer objectief, gelijk vooral blijkt uit aparte hoofdstukken over de weerstand der kerken, de weerstand van de jeugd.

Nog weinige maanden geleden hebben wij uitvoerig geschreven over deel II van de Nederlandse uitgave (Amigoe van 1 Maart 1943), zodat wij menen met een hartelijke aanbeveling voor dit mooie en kostbare historische document te mogen volstaan.

De Algemeen Militair Commandant,

MAAKT BEKEND;

dat verzoeken voor uitstel c q hernieuwd uitstel van inlijving en opkomst voor eerste oefening bij de Schutterij op 1 Juli 1944, vóór 15 Mei a.s. moeten worden ingediend;

a) op Curacao bij den Algemeen Militair Commandant

b) op Aruba bij den Oudst Aanwezend Zeeofficier

c) op Bonaire bij den Commandant van de Nederlandsche Troepen.

Departement van Onderwijs en Volksontwikkeling.

Curaçao.

M. U. L. O. - examens.

Voorbereidend Klerk Examen.

De Inspecteur van het Onderwijs brengt ter kennis van het algemeen, dat tusschen 10 Juli en 5 Augustus e. k. de examens ter verkrijging van een M. U. L. O.—diploma A of B op Curaçao en op Aruba zullen worden afgenomen. Tevens bestaat de gelegenheid het „voorbereidend klerk examen" af te leggen.

Zij, die zich aan een dezer examens willen onderwerpen, moeten zich vóór den 22sten Mei e. k. schriftelijk aanmelden bij den Inspecteur van het Onderwijs.

Degenen, die het „voorbereidend klerk examen" wenschen af te leggen, moeten in Gouvernementsdienst zijn.

Bij de aanmelding moeten worden medegedeeld of overgelegd:

a. de naam; de voornamen, de geboortedatum en- plaats en de woonplaats van den candidaat;

b. het examen, dat deze wenscht af te leggen (A—examen, B-examen, Aanvullingsexamen Wis- en Natuurkunde of alleen Wiskunde, Voorbereidend klerk examen);

c. de vrijstellingen, die gevraagd worden (bij aanvullingsexamen puntenlijst diploma A over te leggen);

d. de geboorteakte of een geboortebewijs van den candidaat:

e. een bewijs, dat ten kantore van den Koloniaal-Ontvanger op Curacao of den Ontvanger op Aruba de examengelden gestort zijn.

De examengelden bedragen voor het examen A of B f. 10,-, voor het aanvullingsexamen en het voorbereidend klerk examen f. 2,50.

De Inspecteur van het Onderwijs is gaarne tot het geven van nadere inlichtingen betreffende de examens bereid (spreekuur des Zaterdags van 9 tot 11 uur v.m.)

Willemstad, den 2den Mei 1944.

De Inspecteur van het Onderwijs,
Dr. W. J. GOSLINGA.

DE HEER EN MEVROUW

Jacobo M. Arends

geven hierbij kennis van de geboorte van hun dochter

Amelinda Elianor

San Pedro Hospitaal Aruba 1 - 5 - '44

Hier Haïti

door

MR. EDUARD M. ELIAS.

III

Haïti is zó modern dat wij het voorrecht hebben er op een cocktail partij genood te worden. De cocktailpartij is de domste gemeenplaats van het huidige sociale leven; ge krijgt er net niet genoeg te drinken, ge krijgt er net niet voldoende te eten, ge wordt moe van het staan en van de keurige babbelarij en gij zijt om acht uur op straat en onvoldaan,. Een paar borrels rondom de potkachel van een goed-Hollandse kroeg met makkelijke stoelen en een biefstuk nà, is plezanter, en waarachtiger.

De cocktailpartij is het glimlachen, het symbool der onwaarachtigheid. Niemand vindt haar prettig en iedereen gaat er naar toe. En een kenner der menselijke natuur heeft gezegd dat het leuke van een cocktailpartij is: de gelegenheid die zij biedt sommige lieden niet uit te nodigen. Aan een cocktailpartij in Port-au-Prince, in een grote villa ervaart gij dan dat de gemeenplaats van de moderniteit dit land — Black Empire, Cradle of Black Magic— dit land almeer heeft aangetast. Er staat een tafel bedekt met heerlijkheden: tongsandwiches en bosaardbeitjes met slagroom en ansjorisbroodjes en knapperende bananenbeignets en kerrycroquetjes en enorme rose en hemelsblauwe taarten en croquante zoutigheden en romige zoetigheden; en bedienden in witte jasjes met koperen knopen gaan rond met ijskoude rumcocktails en de gastvrouw, rijzig in lakrood met goud, komt een gastvrouwelijk gesprekje voeren: Comment vous trouvez notre pays? Est ce que Port au Prince vous plaît? En is Haïti koeler dan Curaçao? En blijft u lang in ons land? En de gastheer: J'ai visité votre Curaçao en mille neuf trente huit. Willemstèd est une ville bien remarquable. Uw schipbrug is een wonder. J'y connais monsieur Mäduró. En wat zegt u wel van Port au Prince?" En iedereen is aardig en vriendelijk. En de wereld glimlacht rondom de rose taarten en de aardbeitjes en de slagroom en de broodjes. En de Haïtiaanse rum is de aardigste en de vriendelijkste rum van de wereld. En iedereen is nieuwsgierig naar Curaçao en iedereen wil weten hoe ge Port-au-Prince vindt. En alles, behalve de aardbeitjes en de slagroom, is net als in Curaçao en in New York en in Havana. Ik denk: op alle cocktailpartijen is alles hemelsblauw, op alle cocktailpartijen is alles roomzoet en op alle cocktailpartijen in Willemstad en Port-au-Prince, in Caracas en in San Francisco, zijn alle mensen aardig, hups en vriendelijk en glimlachend.

* * *

Wij gaan terug door donkere en wiegende bougainvillias. Een zwarte hemel met zilveren sterren In de verte klinkt het stompen van trommels. Een dof en eindeloos rhythme, héél uit de verte, in de geurige vroege nacht. „Les tambours du voudou" zegt onze begeleider. Cocktails en voudou, slagroom en tamboers in de bergen en het verre dreunen van trommels in de nacht begeleiden de aanvang onzer dromen...

VENEZUELA EN DE OLIEMAATSCHAPPIJEN.

Een financiële Overeenkomst.

Tussen de Venezolaanse regering en de buitenlandse oliemaatschappijen, die in Venezuela werkzaam zijn, is een financiële overeenkomst gesloten „met het doel de toenemende overvloed van geld in omloop en de daaruit volgende stijging van prijzen tegen te gaan." Het departement van Financiën en de Staatbank zullen de behoefte aan Venezolaans geld bij de maatschappijen financieren door iedere maand van die maatschappijen een bepaald bedrag aan dollars te betrekken tegen een koers van 3.09 bolivars per dollar. Wanneer dit maandelijkse bedrag onvoldoende zal blijken te zijn voor de behoeften der maatschappijen dan zullen deze worden veroorloofd obligaties met een looptijd van zes maanden tegen een rente van 3% per jaar uit te geven, die voor het publiek verkrijgbaar zullen zijn. Wanneer deze verkoop onvoldoende zou blijken te zijn zal de Staatsbank dollars van de maatschappijen kopen tegen de invoerkoers van goud.

Deze maatregelen zijn van tijdelijke aard en de duur er van zal worden bepaald door de internationale situatie.

MIKOLAJCZYK HOUDT EEN REDE.

Ter gelegenheid van de Poolse Nationale Dag heeft de Poolse Premier Stanislaw Mikolajczyk een rede gehouden waarin hij aandrong op een Pan-Europese organisatie welke zal moeten samenwerken met de grote mogendheden,

„Europa is reeds een geestelijke eenheid" zeide hij, „en zal na deze oorlog een economische eenheid moeten worden, welke op harmonieuze wijze zal samenwerken met het Verenigde Koninkrijk, de Verenigde Staten en de Sovjet-Unie".

De Premier betoogde, dat de wereld niet in invloedsspheren moet worden verdeeld of een unie van enkel grote mogendheden moet worden gevestigd. „De wederzijdse afhankelijkheid tussen de kleine en grote mogendheden is gelijk", zeide hij, „en morgen zal deze wederzijdse afhankelijkheid nog groter zijn. De democratie zal het totalitaire stelsel als regime moeten vervangen in alle landen maar de democratie op internationaal terrein is niet minder noodzakelijk indien men de wereldvrede wil verzekeren".

Mikolajczyk drong aan op een „gemeenschappelijk transportsysteem in de lucht en op het land, een Europees valuta-fonds en beleggingsfonds om het verschil in het welvaartspeil in de verscheidene Europese landen te effenen"

Hij zeide, dat Polen „door zijn lijden, zwoegen en onophoudelijke strijd het recht verdiend heeft om meester te zijn in eigen huis en de ware vrijheid daarin te genieten".

De Premier maakte een enkele eigenaardige toespeling op de Russisch-Poolse situatie. Hij gaf toe, dat het nodig is de Geallieerde eenheid en geheimzinnigheid over de militaire plannen te bewaren in deze phase van de krijg, doch vervolgde: „Ik geloof echter niet, dat al de problemen van de toekomst moeten worden omringd door zulk een grote geheimzinnigheid. Elk fait a compli en de verwijdering van wie ook uit de kring van bouwers aan de toekomstige vrede kan de Geallieerde zaak slechts schaden".

Mikolajczyk maakte bekend, dat de lastige „desertie-quaestie" in het Poolse leger, welke beroering had veroorzaakt in Groot Britannië, de Verenigde Staten, Rusland en Zuid-Afrika zal worden onderzocht door een commissie van zes personen, welke benoemd is door de Poolse Nationale Raad. Twee leden van de commissie zullen Joden zijn. De overige vier zullen de voornaamste Poolse politieke partijen vertegenwoordigen. De Poolse Nationale Raad is het vertegenwoordigend lichaam voor de uitgeweken regering (Londen, (AP) 3.5).

HET BELANG VAN DE STRIJD OM BIRMA.

Relman Morin seint uit New Delhi:

Noordamerikaanse en Britse militaire autoriteiten gaven uiting aan hun optimisme over de situatie in alle delen van het Birmafront en zeiden, dat de tot nu toe weinig veranderlijke slag om Birma thans op elk ogenblik belangrijk van aanzien kan veranderen. Een van Japans grootste en meest bekwame legers vecht om de Geallieerden te beletten Noord-Brima in te palmen en de positie van dit leger wordt steeds ondragelijker. Noord-Birma is de sleutel voor de Geallieerde strategie op het Aziatische vasteland. Het vormt de avenue waardoor de Geallieerden niet alleen hun eigen legers kunnen zenden maar ook materiaal om de grote mensen-massa van China uit te rusten voor de grote opmars naar zee en dan ongetwijfeld over zee naar de Japanse hoofdeilanden zelve.

Birma is daarom de meest belangrijke toegang naar Japans continentale vesting. Om deze reden hebben de Japanners haar zo snel gesloten in 1942 toen Generaal Joseph Stillwell geslagen werd en Generaal Sir Harold Alexander een der meest uitmuntende terugtrekkende acties van de oorlog voerde en de Britse strijdkrachten redde. De Japanners sloten de poort door de Birmaweg door te snijden. Hun laatste offensieve actie in de richting van Imphal en Kohima vlak binnen de grens van Brits Indië heeft ten doel de nieuwe toevoerweg af te snijden, welke de Geallieerden in dat zelfde algemene gebied aanleggen: de Ledo-weg.

Een dagorder van een Japansen Generaal, welke gevonden werd onder veroverde documenten, zeide tot de troepen, dat de verrichtingen om Imphal en Kohima van enorm belang zijn en zelfs een eind aan de oorlog zouden kunnen maken.

Er is thans geen twijfel aan dat de vijand zijn hals in een strop gestoken heeft. Zijn plannen zijn noodzakelijkerwijs enkele malen gewijzigd sedert het begin van de aanval. In militaire zin zijn zij nog steeds in het offensief, doch alle tekenen wijzen erop, dat de Britten hen volkomen tot stand hebben gebracht en het voordeel hebben in terrein en in vuurkracht. Bovendien zou de naderende moeson een handje kunnen helpen om deze divisies volkomen uit te roeien.

Honderden kilometers verder ten Westen hakt Stillwells Chinees-Noordamerikaans leger zich intussen een weg door de Mogaung-vallei. Achter de Japanners, die verzet bieden tegen deze aanval, bevinden zich Geallieerde troepen die door de lucht zijn aangevoerd en wier leiders een soort eiland in de zee van Japans gebied gevormd hebben. Zij zijn gewikkeld in het ontwrichten van de vijandelijke verbindings- en toevoerwegen.

De uitstekende qualiteit van Stillwells Chinese troepen, die op zijn Noordamerikaans werden geoefend en uitgerust, wijst op de dingen die komen zullen.

Naar verhouding gesproken zijn zij thans talrijk. En — zoals een bevoegde officier zeide — „zij hebben kracht in hun tanden en je kunt ze niet tegenhouden".

Dan is er nog iets dat de Japanse Commandanten beangstigt: de mogelijkheid van een Britse landing in het Zuiden van Birma. Het is tot nu toe geen opzienbarende campagne geweest, maar er kunnen geweldige dingen uit voortvloeien (New Delhi, (AP) 3.5).

DE VERNIELING DER JAPANSE SCHUITEN.

Generaal Douglas MacArthurs Hoofdkwartier zeide in een speciale bekendmaking, dat 1727 Japanse kustvaartuigen, schuiten en schoeners tot zinken zijn gebracht en 3548 beschadigd zijn sedert April 1942. In een overzicht van de Geallieerde campagne tegen de schuiten zeide de bekendmaking, dat deze vernieling „een verlammend effect had op de vijandelijke pogingen om de 17e en 18e Japanse legers, die afgesneden en omsingeld zijn op Nieuw Guinea, Nieuw Britannië, Nieuw Ierland en de Salomonseilanden, van voorraden te voorzien, te versterken of te ontruimen".

De Japanners werden ertoe gedwongen schuiten en andere kleine vaartuigen te gebruiken als gevolg van de hevige verliezen in vracht- en transportschepen en door de bewezen ondoeltreffendheid van duikboten als bevoorradingsschepen. De kleine vaartuigen variëren in lengte tot 30 meter en kunnen zoveel als 60 soldaten of 20 ton voorraden vervoeren. Zij worden in groten getale verzameld bij Japan, de Philippijnen en de Chinese kust en nog honderden worden in Japan en de veroverde gebieden gebouwd. De verklaring van het hoofdkwartier schatte, dat de 1727 kleine vaartuigen, die vernield werden, een leger van 50.000 man zouden kunnen vervoeren. „Verschillende duizenden van hun soldaten zijn gedood, verdronken of gewond in deze aanvallen", zeide de verklaring. „Zulk een grote hoeveelheid vracht is in de grond geboord, dat duizenden ingesloten vijandelijke troepen reeds leven op verminderde rantsoenen en zich gesteld zien voor steeds afnemende voorraden ammunitie, uitrusting en medische voorraden" (Geallieerd Hoofdkwartier op Nieuw Guinea, (AP) 3.5).

GEALLIEERD COMMUNIQUÉ VAN NAPELS.

„**Te land**: De Brits Indische troepen van het 8e leger sloegen een kleine vijandelijke aanval af. Onze patrouilles en kanonnen waren actief aan alle fronten.

In de lucht: Middelzware en zware bommenwerpers vielen in de afgelopen nacht doelen te Boekarest aan. Gisteren bombardeerden middelzware bommenwerpers van de tactische luchtmacht bruggen te Spoleto, Orvieto, Ficulli, Taggia, Imperia en het rangeerterrein van Ventimiglia. Lichte bommenwerpers vielen opslagplaatsen van voorraden ten Noorden van het gevechtsgebied aan. Gevechtsbommenwerpers vielen spoorweg- en bevoorradings-installaties ten Noorden van Rome en in de haven van Civitavecchia aan alsook de spoorlijn Foligno — Terni. Gevechtsbommenwerpers vielen de scheepvaart en verkeersdoelen nabij de Dalmatische kust aan. Van deze verrichtingen worden 3 onzer vliegtuigen vermist en 2 vijandelijke vliegtuigen werden vernield.

Gedurende de nacht van 2 op 3 Mei en gisteren overdag werden 48 vijandelijke vliegtuigen gerapporteerd boven het gevechtsgebied. De Geallieerde luchtmacht in het Middellandse Zeegebied voerde meer dan 1250 enkelvluchten uit. Behalve het aantal dat gisteren bekend gemaakt werd, werden nog 3 vijandelijke vliegtuigen vernield bij de hevige bombardementsaanval van 2 Mei op Noord-Italië" (Geallieerd Hoofdkwartier te Napels, (AP) 4.5).

DUITSE VALSCHERMTROEPEN NAAR DE WESTWAL.

De Duitse radio zeide, dat Hitler den deskundige in operaties van valschermtroepen, Luitenant-Generaal Kurt Student, van Italië naar Frankrijk heeft overgeplaatst en ook de geharde valscherm- en luchttroepen van Italië heeft gezonden naar de „Atlantische Wal". Met de bewering, dat de Duitse luchttroepen zijn gestationneerd in speciale „gevaarlijke zones", zeide de radio, dat Student een inspectie van de Atlantische bastions voltooid heeft en dat de troepen in de stellingen de Geallieerde aanval afwachten. De radio voorspelde, dat de Geallieerden de „troepen zullen trachten neer te zetten achter de goed versterkte bastions". Hieraan werd toegevoegd, dat de invasietrijdkrachten zullen worden ontvangen door Duitsers, die „tot den laatsten man beproefd zijn in de bloedige gevechten aan het Zuiditaliaanse front" (Londen, (AP) 4.5).

VLIEGTUIGEN VOOR DE AVIANCA.

Een zegsman van het State Department zeide, dat er enkele vliegtuigen zullen worden geleverd aan Colombia's nationale luchtlijn Avianca om weer een behoorlijke dienst te kunnen onderhouden. Er zullen vergunningen worden gegeven aan de Avianca om nieuwe vliegtuigen te kopen teneinde haar verouderde toestellen en onbruikbaar geworden materiaal te vervangen. De uiteindelijke uitvoering wacht nog slechts op de opgave van het aantal vliegtuigen dat nodig is. De zegsman zeide: „Colombia zal zoveel vliegtuigen krijgen als het nodig heeft." Hij wees erop, dat sommige van Avianca's vliegtuigen, die al buiten gebruik waren, kunnen worden hersteld en thans weer in dienst zijn of spoedig weer in dienst zullen zijn.

Zodra is vastgesteld hoeveel nieuwe vliegtuigen Avianca werkelijk nodig heeft, zullen zij worden geleverd. De Avianca is een van de oudste en meest succesrijke luchtvaartmaatschappijen ter wereld. Zij moest haar diensten met bijna 70% beperken vanwege de verslechtering van 8 harer 16 vliegtuigen (Washington, (AP) 3.5).

KIRK BIJ BADOGLIO.

Alexander Kirk heeft zijn eerste officiële bezoek gebracht aan Badoglio. Kirk, die Robert Murphy opvolgt als het Noordamerikaanse lid in de Geallieerde Adviesraad voor Italië, heeft de rang van Ambassadeur doch is niet als Ambassadeur gevoegd bij de Italiaanse regering (Italiaanse hoofdstad, (AP) 3.5).

AFGEVAARDIGDE DOOD.

Dr. Adelmegaid Ramzi, een der twee Egyptische regeringsafgevaardigden op de Internationale Arbeidsconferentie te Philadelphia, werd Woensdag dood gevonden. Een voorlopig onderzoek toonde aan, dat de dood te wijten is aan een hartaanval (Philadelphia, (AP) 3.5).

AANVAL OP NAMEN.

Nederlandse vliegtuigen hebben deelgenomen aan de luchtaanval op Namen in België. Geen enkel toestel is hierbij verloren gegaan (Aneta).

BENZINE IN BRAND GESTOKEN.

Ongeveer 50.000 liters benzine toebehorend aan het Duitse leger, zijn te Antwerpen door brand, die aan sabotage toegeschreven wordt, verloren gegaan. De Duitsers hebben tussen hun tanks scheidingsmuren doen bouwen en hebben andere maatregelen getroffen teneinde nieuwe branden te vermijden.

EEN VRIENDIN VAN BELGIË OVERLEDEN.

Te Hastings in België is onlangs een trouwe vriendin van België overleden in de ouderdom van 92 jaar. Het was een voorname Engelse dame, Miss Eliza Simmons. Zij had ongeveer dertig jaar in België gewoond, waar zij in dienst was van de familie van wijlen Majoor Reyntiens, gewezen ordonnans-officier van Koning Albert.

Mejuffrouw Eliza Simmons was de gouvernante der kinderen van dien officier geweest. Een zijner dochters, die de echtgenote geworden is van Hugh Gibson, die gedurende verschillende jaren Ambassadeur der Verenigde Staten van Noord-Amerika te Brussel is geweest, bleef zeer aan haar gehecht en wanneer zij in Groot-Britannië op doorreis was, verzuimde zij nooit een bezoek te brengen aan haar gewezen gouvernante te Hastings, waar deze zich in 1914, na de eerste invasie van België, teruggetrokken had.

Tijdens haar lang verblijf te Brussel, kende Eliza Simmons talrijke Belgische en buitenlandse personaliteiten, die in betrekking stonden met het Hof, waar zij zich dikwijls onderhield met Koning Leopold III, die toen nog kind was.

Met de familie, waaraan zij zozeer gehecht was, heeft Miss Simmons veel op het vasteland gereisd. Van de talrijke landen, welke zij bezocht, gaf zij, naar zij dikwijls aan haar omgeving verklaard heeft, de voorkeur aan België.

WAARSCHUWING AAN PORTUGAL.

Een nieuwe waarschuwing aan Portugal om een einde te maken aan de uitvoer van Wolfram naar Duitsland werd in het Britse Hogerhuis gedaan door Lord Selborne, een dag na de bekendmaking van het Engels-Noordamerikaans succes waardoor de Spaanse uitvoer van dat belangrijke materiaal tot een minimum teruggebracht werd.

„Het zou nutteloos zijn voor te wenden dat de regering tevreden is over de huidige situatie waarbij onze bondgenoot belangrijke materialen aan den vijand levert", zeide hij. „Wij hebben bij Portugese regering geen twijfel gelaten ten aanzien van onze gevoelens. De onzijdige landen zo goed als de Verenigde Landen beseffen dat hun eigen onafhankelijkheid afhankelijk is van een Geallieerde overwinning en dat in deze phase van de oorlog elk land dat militaire goederen levert aan de as de oorlog helpt verlengen" (Londen, (AP) 3.5).

Laatste Nieuws.

— **De leider** van de militaire missie, welke door Maarschalk Josip Broz (Tito) naar Londen gezonden werd, verklaarde, dat er geen mogelijkheid tot overeenkomst bestaat tussen de Joegoslavische Nationale Bevrijdingsraad en Koning Petar alvorens de oorlog afgelopen is. Het volk zal dan moeten beslissen of het den Koning terugwil.

— **De Geallieerde** troepen in het Noorden van Brits Indië hebben een serie Japanse overvallen bij Kohima afgeslagen. In het Noorden van Birma werden ook twee vijandelijke tegenaanvallen afgeslagen. De toestand bij Imphal vertoont geen verandering. In het Zuiden van Birma zijn de Geallieerden thans hecht in het bezit van de stellingen, welke uitzicht bieden op de weg tussen Maungdaw en Buthedaung. Japanners, die de Geallieerde stellingen binnendrongen, werden in een tegenaanval verdreven. Geallieerde vliegtuigen hebben in de Indische Oceaan een vijandelijke duikboot vernield.

— **Uit Londen** wordt gemeld, dat Kapitein Don S. Gentile, de Noordamerikaanse luchtheld in het Europese krijgsgebied, en zijn vliegmakker Luitenant John Godfrey hun luchtbasis in Groot Britannië verlaten hebben om met verlof naar huis terug te keren.

— **„Rode Ster"** meldt, dat talrijke Russische eenheden tot diep in de uitlopers van de Karpaten zijn doorgedrongen en begonnen zijn met scherpe aanvallen op de vijandelijke stellingen.

— **Gouverneur** Tugwell van Puerto Rico verklaarde, dat Bolivar Pagan, de Resident Commissaris van Puerto Rico in Washington, aan „hallucinaties" lijdt, gezien zijn verklaring van Maandag, dat de Puertorikijnen bijna aan de rand van een revolutie staan. „Misschien heeft de Heer Pagan het contact met Puerto Rico verloren", zeide de Gouverneur. „In ieder geval weet hij weinig af van het gevoelen van het volk."

— **Noordamerikaanse** Vliegende Forten hebben hedenmorgen een vliegveld in Nederland aangevallen, terwijl zowel Noordamerikaanse als Britse bommenwerpers de nazie-installaties in Noord-Frankrijk opnieuw bestookten. Het lucht-offensief dat aan de invasie voorafgaat, is thans reeds in zijn twintigste dag.

DE STOEP,

NUMMER II, 3. APRIL 1944.

De „uitgevers", die in de eerste reeks onderaan de titelbladzijde van De Stoep geprijkt hebben, zijn met het eerste nummer van de tweede reeks de „oprichters" geworden. Is hiermede de opzet van De Stoep veranderd? Uit het eerst dezer dagen verschenen nieuwe nummer (April 1944, het vorige afgezien van de bundel Bitterzoet, verscheen verleden jaar September!) zou men het denken. Men herinnert zich, hoe er critiek is geoefend op de organisatie van de Belgische avond, omdat men het niet juist achtte in het comité een Venezolaan die Frankrijk vertegenwoordigde zitting te doen nemen. Thans publiceert het littéraire schrift, dat naar Dr. Charles O. van der Plas' woord „het enige blad op Nederlands grondgebied (is), waarin Nederlandse letterkunde vrij verschijnen kan" (in De Stoep van April 1944, blz. 53), ook enkele gedichten in het Frans van K. Greshoff (zoon van Jan). Wij stellen voorop, dat wij niets tegen deze vier Franse gedichten hebben. Men mag ons een gehele bundel van deze gedichten geven. Wij hebben ze gelezen en herlezen en wij zullen ze nog herlezen, wanneer enkele andere gedichten uit deze Stoep ons niet meer boeien. Maar wij menen, dat het niet juist is, nu wij zo op rantsoen gesteld worden wat Nederlandse letterkunde betreft, van dit rantsoen nog af te nemen voor gedichten in een taal, die zovele aanhangers heeft in den vreemde, dat men daarvoor een gehele reeks eigen tijdschriften heeft.

De Zuidafrikanen zijn evenals in het vorige nummer ditmaal sterk vertegenwoordigd. Willem Hessels, Elisabeth Eybers, D. J. Opperman, C. Louis Leipoldt vindt men in dit nieuwe nummer, dat tevens een artikel „Oorlogsgedichten en Lyriek" van H. W. (voor Hendrik de Wit, zie hierover ons blad van gisteren) bevat, dat ook geheel aan Zuidafrikaanse dichters is gewijd. Moet Zuid-Afrika op Curaçao ontdekt worden?

Hendrik de Wit zegt, dat de meeste oorlogsgedichten „bij het herstel van de vrede, met de oorlog zoals het behoort, in het graf dalen. Gewoonlijk immers komen zij niet uit boven de tirade op de daden van de vuist". Zeker zal het niet het geval zijn met de regelen, die Leipoldt neerschreef in zijn 'gedachtes' op 10 Mei, dat heel toepasselijk in dit nummer vlak voor deze gruweldag geplaatst werd en waarin de eerste schuld van alle ellende aan het geestelijk bankroet van ons eigen volk geweten wordt:

„My kind, elk het daar skuld
aan, to my spyt,
Dat Holland dood vermoor is.
Daardie tyd
Was ons aan siel en gees en
moed bankrot.
Ons was so mislik klein, so
bangkat vrot".

En wat Zuid-Afrika navoelt van de weemoed, die ons omvangt bij het denken aan de wijze waarop wij ons moederland, zullen terugzien, blijkt uit de regel: „Wat sal ek antwoord as my kleinkind vra?", welke toch teneinde gevolgd wordt door „'n reenboog bo'n donderwolk" en

Moeder-Vorstin van 'n veel
gemartelde volk,
Ontvang die eerbetoon en
huldeblyk
Van ons wat ver in Afrika
vertolk,
In taal nog skaars volmondig
skoon verryk
Met wat die liefde bring.
Die pure trots wat in ons harte
styg
Met die gedagte dat ons ook in
kring
Met hulle staan wat, voor hul
stemme swyg
Vir ewig in die dood, met
dankbaarheid
En toru sal uitroep „Lewe
Majesteit".

Dat is andere taal dan het zoetelijk geteem, dat in semi-officiële tijdschriften wordt opgenomen en dit is de stem van een door ons vergeten volk.

Bekende namen als Luc Tournier en Frits J. van der Molen komen in dit nummer weer voor. Van Luc Tournier een stukje muziek in woorden, een van de beste gedichten overigens, die wij van Luc Tourier gelezen hebben. Van der Molen is gebleven die hij was: de sombere eenling, die velen ontroert door het pessimisme van zijn woord- en klankenkeus

Wij zullen elkander ontmoeten
onder de zoden van het graf.
Wij zullen elkander begroeten
volgens de mode van het kaf.
Wij zijn het kaf van het koren
en van de verwanten het schaap,
zoo zwart als duizend Mooren
en als het duister van den Slaap.

Het zal nu niet zoolang meer
duren
of mijn laatste uren zijn geteld.
Ik heb dat lot mijzelf voorspeld
Maar 'k heb gestaan voor
heeter vuren.

Suriname's Marcel de Bruin is vertegenwoordigd door een gedicht Colombiaans Zeeman, dat terstond opvalt door het rhythme en de klankenrijkdom die eruit te beluisteren vallen en die in dit geval althans verre de overhand hebben over de betekenende inhoud. Wat dit betreft dringt een vergelijking met de gedichten van Luc Tournier zich op.

Van de andere gedichten noemen wij nog het vers van F. Sybrand Bijlsma en Iemand in beset Gebied van R. van Leuven en de reeks van Willem Hessels en J. Braamse. Meer merkwaardig dan rijk is het volgende van Hessels:

O jeugd: nog geen gedachten,
enkel ijle
dromen waarop de ziel zich
zacht laat gaan
als bloem op wind of vlinder
die een wijle
onzeker in de zomerlucht blijft
staan;
Treurig om wat zij weet dat zal
ontwijken
haar zuiverheid en toch ne'mlijk
doorgroeid:
maagd die verlangt de scherpe
pijn te lijden
waarnaar zij huiverend in
teerheid bloeit;
Soms kunnen wij zacht naar u
terugverlangen
als adem van muziek onze ziel
aanroert
en wij weer wanen te zijn
weggevoerd
van de gedachten die ons
dagelijks prangen.

De prozastukken bevatten ditmaal een lelijke vlek in de vorm van een polemiek, die teneerste in allerlei verschillende en soms veel te kleine lettertypen is gezet, maar die verder een onderwerp behandelt, dat toch waarlijk geen zes kostbare bladzijden in beslag behoefde te nemen: Een lang stuk van Jan Greshoff over een stukje dat in Oranje over De Stoep verschenen is en waartegen zekere heer W. H. Jansen en Dr. C. O. van der Plas een ingezonden stuk stuurden. Het is inderdaad erg levendig geschreven en Jan Greshoff beschikt over een zeer rijke woordkeus om zijn gedachten op een uiterst rake wijze neer te schrijven, maar het lijkt ons niet juist, dat een blad als De Stoep, dat zich een zekere standing verworven heeft als litterair blad met een blad als Oranje, het orgaan van de Nederlandse kolonie in Australië, in discussie treedt.

Oranje heeft zijn verdiensten, zeer grote verdiensten zelfs, maar stukken die kennelijk door onbevoegden geschreven zijn hadden de Stoepredactie niet mogen verleiden zes bladzijden reclame in te lassen. Want reclame-achtig is het, ook al door de wijze van opmaak en de aankondiging van titels als Lid van de Raad van Indië.

Dat Jan Greshoff zijn taalcello op een fijnzinnige wijze elders beter bespeelt bemerkt ieder, die het niet zo reclame-achtig opgemaakte meesterstuk Kustvaart gaat lezen. Het is lastig, want de letter is wel wat klein voor deze grote bladzijde, maar hier blijkt weer eens te meer, dat er verschil is tussen reislitteratuur en litteratuur over de reis.

F. C. Terborgh schrijft in Bezit over mooie boek, het fijne rustig-beschaafde boekje, dat den waren minnaar zo lief is, maar verdrongen werd door de invasie van de gelaarsde hiel van de Noordamerikaanse boekenproductie, waar het „hoe groter en bonter" de dollars der concurrenten neerslaat, dus naar hunne maatstaven ook het mooist en het beste is.

„Het boek zal maanden tussen anderen hebben gestaan, misschien jaren zelfs. Maar misschien is het ook in andere, nog armelijker handen gekomen en ligt in zon en vocht op een der rommelige stalletjes in de weemoedige stervende stilte dier stad, die zijn verzen bezongen. Het zal vergelen en misschien watervlekken krijgen, maar het zal voortbestaan, want velijn is sterk. En wellicht zal op een dag de hand van een niet onwetende het tussen uitschot raken als bij toeval. Hij zal de gedichten niet kunnen begrijpen, maar zich de laatste bladzijde laten verklaren door een die geschoold is in dat soort dingen. En hij zal het bergen tussen zijn ander bezit, een beetje trots en niet geheel gerust, maar te traag om zijn nieuwe wetenschap ten einde te denken.

Maar misschien ook zullen wij elkander toch nog eens weerzien, het smalle boek, gebonden in sirenenhaar, en ik; onverwacht in het rumoer van een havenstad als twee oud geworden vrienden, elkander nauwelijks meer herkennend na zoveel jaren gescheiden zijn, en zonder, in den beginne, het geloof aan zoveel schikking. Dat begin zal schuchter zijn, tastend, maar dan de vreugde zonder maat".

Dit nummer van De Stoep is een fraai geheel enkele kleine uitzonderingen daargelaten. Wie het uit heeft en profiterend van de regenachtige avonden dezer week om het nog eens rustig door te bladeren, hier nog eens een gedicht half luid voor zich heen te lezen, daar nog eens een passage door te lopen, zal gemakkelijk tot de conclusie komen, dat het als geheel genomen een van de beste nummers is, die tot nu verschenen zijn.

MIJN MOEDERTAAL.
Door F. J. PIJPERS.

De laatste tijd wordt er nogal veel geschreven over het Papiamento.

Een welbekende historicus had bijna bewezen dat het Papiamento ontstaan zou zijn uit het Spaans, althans Gallego-Spaans; een andere schrijver, die bekend staat als een taalkenner en dichter beweert dat het meer op Portugees lijkt dan op Spaans en haalde daarbij een geval aan, dat hem zou zijn overkomen. De derde, een mijn totaal onbekende heeft met zeer heftige bewoordingen laten blijken dat het Papiamento en het Saramacaans-Negerengels zeer sprekende gelijkenis vertonen. Maar wie heeft nu gelijk?

Ik zal beginnen met een verklaring van het woord „Papiamento".

Papiamento betekent niets anders dan „het spreken" of liever de wijze om iemand toe te spreken, dus met andere woorden een manier om je uit te drukken.

Het Papiamento is, geen geval een „schrijftaal", met andere woorden er bestaan geen regels voor het schrijven hiervan, maar wordt het naar keuze geschreven.

Moeilijk is het uit te maken wanneer het Papiamento zou zijn ontstaan, want het is geen taal, die ontstaan is uit een andere, maar een taal die door nood gedwongen uit zichzelve is komen te bestaan.

In heel oude tijden woonden er op dit eiland verschillende Indiaanse stammen, (o.a. Arowaken, Carabiën e.d.) die allen van het vasteland waren overgekomen en dus reeds in aanraking waren geweest met de Spanjaarden.

Daar nu deze stammen moeilijkheden hadden elkaar te verstaan begonnen zij een soort mengsel te spreken van hun eigen stamtalen vanzelf sterk gemengd met het beetje Spaans dat zij kenden.

Met de komst der Spanjaarden in 1499 en later, kwamen ook de Spaanse gewoonten, ontwikkeling, landbouw en veeteelt mede.

In deze tijd nu beginnen wij aan de Spanjaarden woorden te ontlenen. Ter verduidelijking laat ik enkele daarvan volgen:

Cas (Spaans: casa); terreno (terreno); tera (tierra); homber (hombre); muje (mujer); joe (hijo); mucha (muchacho); cabrito (cabra); baca (vaca); scopet (escopeta); cañon (cañon), en honderden meer.

Ongeveer een eeuw na de Spaanse kolonisten kwamen hier de Nederlanders, die op hun beurt een andere ontwikkeling meebrachten, vandaar dat er nu woorden uit het Nederlands werden ontleend:

Stoel (Ned. stoel); kasji (kast je); forki (vork); e.m.

Ook werden er enkele woorden aan het Nederlands ontleend die betrekking hebben op het soldatenleven:

Trompet (trompet); tamboe (tamboer); solda (soldaat); bachi (baadje); pechi (petje); jas (jas); deke (deken).

De Afrikaanse slaven hebben geen invloed gehad op het Papiamento daar zij, evenals waar ook elders, langzamerhand de taal hunner meesters overnamen. Alleen is er aan enkele gewoonten onzer bevolking nog te merken dat wij wel degelijk deze van de Afrikaners hadden overgenomen, (b.v. het geloven in zoembis, en het houden van zewoe of zegoe.)

Met de komst der Portugese Joden kwamen er vooral in de handel enkele Portugese woorden; zoals lenga (Port. lenço); an pinga (pinga), maar spoedig werden zij het Papiamento over van de bevolking, zoals er meer gebeurt. (De tegenwoordige Joodse handelaars uit Bessarabië en Polen spreken hetzij Spaans, hetzij Papiamento bij het drijven van hun handel met het volk.)

Verder is typish het gebruik van enkele Franse woorden, die vooral te maken hebben met de Franse mode:

gillete (vest); lorgnet (lorgnet); bastón (stok); manchet (manchette).

In de laatste tijd wordt er bijna uitsluitend Noordamerikaanse woorden ingevoerd. radio; auto; cine; ice-box; telefoon en verschelene meer.

Derhalve is mijn conclusie: het Papiamento is niet ontstaan uit het Spaans en zeer zeker niet uit het Portugees, maar is, voortgevloeid uit het Indiaans, aangegroeid met het Spaans, bijgewerkt met het Nederlands en geëindigd met ontleningen uit het Noordamerikaans na enkelen uit het Frans en Portugees.

ONS KONINKRIJK.

EEN GEHEIM VERSLAG.

Een aantal Nederlandse juristen is in het geheim bezig een verslag te schrijven, dat als basis moet dienen tot het herstel der Nederlandse wetgeving na de bevrijding. Het rapport heeft ten grondslag dat alle door den bezetter uitgevaardigde decreten onwettig zijn, vooral wat betreft benoemingen en afstellingen, bevorderingen enz. De Nederlandse wetgeving moet gebaseerd zijn op de principes, die er voor de inval aan ten grondslag lagen. Daar er echter door de bezetting vele omstandigheden volkomen gewijzigd zijn, zou intrekking van sommige Koninklijke Besluiten gewenst zijn. Het rapport draagt de naam: Ontwerp souverein Noodbesluit (Aneta).

„MANCHESTER GUARDIAN" OVER NEDERLANDS TOEKOMSTPOLITIEK.

In de „Manchester Guardian" van 28 December 1943 heeft een diplomatieke medewerker een artikel geschreven genaamd „De bevrijding van Nederland", met de ondertitel: „Een regering in ballingschap ziet vooruit".

Het artikel somt in hoofdzaak bekende Nederlandse opvattingen op, maar er komen drie interessante alinea's in voor, waarvan de Nederlandse Regerings-Voorlichtings-Dienst heeft verklaard, dat zij „niet noodzakelijkerwijs de mening van de regering weergeven".

De eerste dezer alinea's luidt:

„De kern van het vraagstuk is, zo snel en zo volledig mogelijk het normale, democratische bestuur van de Nederlandse regering te herstellen. Men is het er over eens, dat het geen nut heeft algemene verkiezingen te houden, eerder dan achttien maanden na de oorlog."

De tweede alinea luidt:

„De Nederlanders behoren tot de naties, die het vraagstuk van de berechting van oorlogsmisdagers zeer „au sérieux" nemen. De regering heeft volledige voorbereidingen getroffen om te zorgen, dat de Quislings voor de rechtbank komen en zij heeft haar wetten tegen landverraad verscherpt."

En de laatste alinea:

„Nederland is niet optimistisch over het terugkrijgen van alles wat de Duitsers hebben gestolen. De ingewikkelde wijze, waarop de Duitsers Nederlandse aandelen en obligaties in handen hebben gekregen, zal het ongedaan maken van deze transacties zeer moeilijk maken. De Nederlanders staan evenwel afwijzend tegenover terugbetaling in geld volgens enig systeem, dat zou lijken op herstelbetalingen als onder het Verdrag van Versailles."

Volgens het Nederlandse persbureau „Aneta" is niet te verwachten, dat de Nederlandse regering op dit artikel commentaar

VEILIG WEERGEKEERD.

Nederlandse Mitchells hebben Zondag deelgenomen aan de aanvallen op Franse vliegvelden; alle Nederlandse toestellen zijn veilig weergekeerd (Aneta).

DE HYGIËNISCHE CONFERENTIE IN ZUID-AMERIKA.

De hygiënische toestanden in Suriname zijn gunstig en zelfs beter dan die van enkele Zuidamerikaanse Staten, verklaarde Doctor Wolff, die Zaterdag jl. sprak op de Pan-Amerikaanse Hygiënische Conferentie. Dr. Wolff verklaarde, dat de verslagen van de Zuidamerikaanse Staten in vele gevallen niet alleen een flinke hoeveelheid toonden, maar ook duidelijk verklaarden, waar er iets haperde. De hygiënische toestanden verbeteren echter zienderogen, vooral omdat er genoeg geld voorhanden is om praeventieve maatregelen te nemen.

In Suriname is het zaak een betrekkelijk kleine bevolking ten koste van grote uitgaven goede hygiënische voorwaarden te schenken. Uit de bespreking van de quarantaine maatregelen is ons gebleken, dat het nodig zal zijn zeer nauwkeurige en strenge bepalingen in acht te nemen, daar Suriname waarschijnlijk op het kruispunt van de grote luchtlijnen zal komen te liggen.

Dr. Wolff is Zondag vertrokken teneinde in Curaçao en Venezuela de hygiënische toestanden te onderzoeken (Aneta).

Journalistiek Leven in Curaçao.

52.

Het is vooral Dagblad Amigoe di Curaçao geweest, dat de strijd tegen de censuur gestreden heeft, mede omdat men uit de wijze van toepassing der censuur sterk de indruk kreeg, dat de censuur bepaalde groepen en personen in bescherming nam, die andere bladen onder hun invloed hadden. Wekenlang verschenen regelmatig witte plekken in Dagblad Amigoe di Curaçao, toen bepaalde arbeidsconflicten hier broeiden en losbarstten. Toen aan Dagblad Amigoe di Curaçao verboden werd om ingezonden stukken van beide betrokken partijen op te nemen en alleen de werkgeverszijde haar standpunt mocht verduidelijken in de pers, toen een redactionele beschouwing hieromtrent verboden werd en de redactie in de witte ruimte die ontstond een artikel uit de Staatsregeling, art. 4, „Slavernij wordt in Curaçao niet geduld" publiceerde, werd Dagblad Amigoe di Curaçao voor twee dagen geschorst. Dat historisch evenement vond plaats op 19 en 20 Maart 1942. De fiere Nederlandse Leeuw stond in de zegels gedrukt, die op vrij Nederlands grondgebied een drukpers kluisterden. De dagen, dat het blad niet verscheen, waren in de stad dagen van uitbundige vreugde. Toen Dagblad Amigoe di Curaçao op 21 Maart 1942 weer verscheen, was het nummer wederom zwaar gecensureerd. Uit deze verwikkeling, welke alleen volledigheidshalve naar de feiten wordt vermeld, is toch, gelijk uit zoveel kwaads, iets goeds voortgekomen.

De strijd tussen Pers en overheid was begrijpelijk. Na hetgeen in hoofdstuk VI gezegd is over de taal, die allerlei scribenten in het verleden hadden uitgeslagen over de autoriteiten, na de houding die de Pers vaak had aangenomen tegen de overheid, is het te begrijpen geweest, dat de overheid zelve weinig animo vertoonde om de Pers als zodanig te erkennen. Weliswaar had de komst van de Gouvernementspersdienst in de verhouding enige verbetering gebracht, maar de Overheid stond als geheel te rughoudend tegenover de Pers, in wie zij feitelijk een instantie zag, waarvan zij alles te verwachten had dat kwaad was. Inlichtingen werden buiten de opgave van de burgerlijke stand en soortgelijke berichten aan de Pers niet gegeven.

Motieven waarom de overheid dit of dat deed of zou doen werden niet medegedeeld. Bij herhaling is gedurende de censuurstrijd door Dagblad Amigoe di Curaçao — de andere bladen onthielden zich van deelneming aan de strijd, doch stonden sympathiek tegenover de houding van de Amigoe — aangedrongen op het houden van persconferenties, waarbij de gouverneur of een door hem gemachtigde een ronde tafel-conferentie zou houden met de persvertegenwoordigers. Niet dat het de bedoeling was alles wat daar besproken werd in de bladen te publiceren, maar veeleer om toenadering te bewerkstelligen, om de niet immer terstond begrepen achtergrond van bestuursmaatregelen te doen inzien e.d. Is het verschijningsverbod van Dagblad Amigoe di Curaçao een humoristische, zij het voorbij gegane episode uit de persgeschiedenis van Curaçao, een goed gevolg van het conflict is geweest, dat twee dagen na het verschijningsverbod (op 23 Maart 1942) in Dagblad Amigoe di Curaçao een — overigens ook weer zwaar gecensureerd — artikel verscheen, waarin de mededeling wordt gedaan, dat om de veertien dagen persconferenties bij den Procureur-generaal zouden worden gehouden, waarbij de Pers gelegenheid zou hebben alles te vragen wat zij maar wilde. In de practijk zijn deze conferenties bij gebrek aan tijd niet om de veertien dagen gehouden, maar sedert het verschijningsverbod worden zowel door den gouverneur als door de verschillende ambtenaren die iets te vertellen hebben regelmatig persconferenties gehouden.

Niet dat met het verschijningsverbod het conflict van de baan was. Herhaaldelijk zijn nog schrappingen voorgekomen.

Slechts zij vermeld, dat toen Gouverneur Gielliam J. J. Wouters op 15 Juli 1942 het bestuur van Curaçao aan zijn opvolger Gouverneur Dr. Petrus A. Kasteel had overgedragen, deze laatste de praeventieve censuur afschafte op 1 September 1942.

Vermelding verdient nog slechts, dat het hoofd van de Gouvernementspersdienst als Raadgever werd aangesteld, dat aanvankelijk alle proeven als voorheen moesten worden ingeleverd en dat hij al dan niet kon adviseren voor opneming. Daar dit stelsel in de practijk een wassen neus is gebleken — genoemd hoofd was wel wijzer en adviseerde nimmer iets — verliep het al na enkele weken.

De kloof tussen Pers en Overheid is diep en breed. Deze kloof moet er blijven in een democratische staat. Want soms zal het de taak der Pers zijn de weg te wijzen aan de gerechtigheid in de landszaken; zij zal der regering of het gouvernement de wensen des volks moeten mededelen en vaak critiek moeten oefenen op het overheidsbeleid. Er dient dus een scheiding te zijn en nooit mag de Pers de slavin worden van de regering, zoals in totalitaire landen het geval is. Maar er dient over deze kloof een brug te zijn, want naast deze vorengenoemde taak heeft de Pers ook als taak de zorgen en wensen der regeerders aan het volk over te brengen.

De journalistieke geschiedenis van Curaçao doet zien, dat daaraan heel wat mankeerde — maar van beide zijden. Het is de verdienste van de overheid, dat zij door haar gouvernementspersdienst de eerste peiler, zoals hiervoor geschreven werd, in de grond heeft willen slaan om de kloof te overbruggen.

De samenwerking tussen Overheid en Pers is thans van goede aard; wel is de vrije meningsuiting door bizondere en vaak plaatselijke en persoonlijke factoren ten zeerste beperkt, doch de onderlinge verstandhouding is beter en ook al zullen conflicten tussen Overheid en Pers op Curaçao misschien niet tot het verleden behoren, er bestaat een weg, waarlangs zij tot elkander kunnen komen.

Wordt vervolgd.